

Operatív intézkedéseket várnak

Elszomorító helyzetet ismertettek a MOSZ Sertésenyésztők Országos Választmányának ülésén. A megyei képviselők mind a sertésenyésztők nehéz helyzetéről számoltak be, elsősorban a rendkívül magas takarmány- és az alacsony átvételi árak miatt. Nem nehéz kiszámolni, hogy ha egy kilogramm sertésbőr előállításához csaknem 400 forintba kerül, akkor a 280–300 forintos értékesítési ár hatalmas ráfizetést jelent. Márpedig a jelenlegi helyzet ez – és Feldman Zsolt, a Vidékfejlesztési Minisztérium helyettes államtitkára sem tudott sok biztatót mondani.

Üres és kiürítésre váró sertés-tartó telepek és üres disznó-ólak jelzik egyre többfelé az országban az ágazat katasztrofális helyzetét. Egyre több termelő hangoztatja, hogy a jelenlegi viszonyok mellett kénytelen felhagyni a termeléssel. Utoljára a II. világháborút követően volt olyan kevés sertés Magyarországon, mint most. A hazai állomány folyamatosan csökkenésével párhuzamosan évről évre nő az import mennyisége, évről évre egyre kiszolgáltatottabbak a fogyasztók a kétes értékű és – mint ahogy erre a dioxin-botrány is rávilágított – biztonságú, külföldről behozott termékeknek, értékelte a helyzetet Zsótér László, a SOV elnöke.

Muszáj árat emeli

A kiváló minőségű hazai alapanyagból előállított, egyre csökkenő mennyiségű termékek jó része exportra megy, míg a belföldi fogyasztásba a sok esetben nyomon követhetetlen, gyengébb minőségű, hónapokon keresztül hűtőházakban tárolt, import alapanyagból előállított termékek kerülnek. Alig fél év alatt a hizlalás legjelentősebb költségét kitevő takarmánygabonák ára 30 ezerről 60 ezer Ft/tonnára emelkedett, miközben a sertésfelvásárlási árak 320-ról 290 Ft/kg-ra csökkentek. A sertésstartók a magas takarmánygabona árak miatt kilogrammonként

80–100 forintos veszteséget is elszenvedhetnek.

A szavakon túl érdemi segítséget még nem kaptak a sertésstartók. Megdöbbenve értesültek arról is, hogy 18,7 milliárd forintot zárolnak a Vidékfejlesztési Minisztérium forrásaiból, melynek részletei még nem ismertek ugyan, de komolyan veszélyeztetheti az állattartóknak eddig tett ígérek megvalósulását is. Talán e zárolás miatt, de a mai napig nem hirdették meg a 2011. évi sertéságazati támogatásokat és a sertésstartók által vállalt többletkötelezettségek kompenzálását biztosító rendeleteket sem. Az intézkedések meghirdetésének késleltetése munkahelyek megszűnéséhez vezet: negyed éven belül 3 ezer munkahelyet számolhatnak fel a munkanélküliségtől amúgy is leginkább sújtott vidéki településeken. További 1500, az ágazathoz kapcsolódó munkahely is megszűnhet, családok ezreinek a megélhetését veszélyeztetve. Mindezek mellett az egykulcsos személyi jövedelemadó bevezetése az állattartó telepeken dolgozó munkavállalók amúgy sem magas nettó fizetését tovább csökkentette, aminek kompenzálására a sertésstartók jelen viszonyok között nem képesek.

Nem volt struktúraváltás

Feldman Zsolt a hallottakra reagálva elismerte, hogy

komoly bajban van az ágazat, de ez a baj nem most keletkezett, és a rapid folyamatok olyan piaci áringadozásokat (takarmány, átvételi ár) gerjesztettek, amelyek a szakadék felé sodorták az ágazatot. A szaktárca mozgásteret azonban ugyanúgy korlátozott, mint az ágazaté, hiszen az alapvető probléma a magas gabonár és a hektikus piaci áringadozás. A minisztériumnak pedig ezekre a piaci körülményekre éppúgy nincs ráhatása, mint a feldolgozásra vagy a kereskedelemre.

– A legnagyobb probléma az, hogy úgy léptünk be az Európai Unióba, hogy a sertéságazati struktúra nem változott – jelentette ki a helyettes államtitkár. A nyugat-európai versenytársaknál a termelők részesei a feldolgozásnak és a kereskedelemnek is. Nincsenek olyan kiszolgáltatott helyzetben, mint a hazai termelők, akiknél nem történtek meg a strukturális változások. Ugyanakkor az árak a világ- és európai piaci árakhoz igazodnak, ami nagy kitettséget jelent a termelőknek.

Ami a tennivalókat illeti, a helyettes államtitkár kijelentette: az állam, vagyis a tárca a maga eszközeivel mindent megtesz a helyzet javítása érdekében. Ígérte, hogy rövidesen meghirdetik a sertésstartók támogatásait, de elismerte, hogy ez csak ideiglenes megoldást jelent a termelőknek.

A választmány a termelők likviditási helyzetének javítása érdekében operatív intézkedések meghozatalát követeli. Kiemelt fontosságúnak tartják a 2010. évre járó állatjóléti támogatások azonnali kifizetését, a 2011. évi sertés-állatjóléti támogatást pedig emelt keretösszeggel, és az eddigi feltételektől eltérően negyedéves kifizetési gyakorisággal, késlekedés nélküli meghirdet-

tését. Ugyancsak azonnal hirdessék meg az állati tetemek elszállítási és ártalmatlanítási, valamint az egyes állatbetegségek leküzdésére szánt támogatások 2011. évi feltételeit is úgy, hogy a tavaly felfüggesztett támogatásokat is kapják meg a termelők.

Nem segítyt kérnek

A választmány felhívja rá a figyelmet, hogy a zárolás miatti forráselvonás nem érintheti a sertésstartáshoz kapcsolódó jogcímeiket. A sertéságazat megerősödéséig fel kell függeszteni az ágazatot terhelő hatósági díjakat. A takarmány-szükséglet biztosítása érdekében a tartalék gabonakészleteket célzottan, a sertésstartók számára kell elérhetővé tenni. Ezen túl kedvezményes takarmányvásárlási hitelkonstrukció meghirdetésére van szükség a nehéz helyzetbe jutott sertésstartók megsegítése érdekében. A sertésstartók kérik, hogy a VM soron kívül vizsgálja meg – a dohány- és zöldség-gyümölcs ágazathoz hasonlóan – egy sertés-termékpálya-szerkezetátalakítási program meghirdetésének a lehetőségét. A sertésstartók nem segítyből, hanem az államnak is adó- és járulékbévelt hozó, megfizethető és jó minőségű vágóállat és hús termeléséből akarnak megélni, hangsúlyozta Zsótér László.

H. GY.